

Voorstel Collegegeldvrij Besturen 3.0

Het voorstel collegegeldvrij besturen 3.0 beoogt het mogelijk te maken voor studenten die een fulltime bestuursjaar doen, en dus dat jaar geen onderwijs volgen, om zich een jaar uit te schrijven. ISO en LKvV schatten in dat het gaat om tussen de 800 en 1200 studenten per jaar, die een belangrijke rol vervullen op de universiteiten en hogescholen in medezeggenschapsraden, studieverenigingen of gezelligheidsverenigingen.

Door zich uit te schrijven hoeven deze bestuurders dat jaar geen collegegeld te betalen en lopen ze geen vertraging op in het kader van de Langstudeerregeling. Op dit moment kunnen deze fulltime bestuurders zich niet uitschrijven, aangezien zij om gebruik te kunnen maken van het profileringsfonds en de faciliteiten voor studenten (huisvesting, collegegeldkrediet, OV-jaarkaart) ingeschreven moeten staan (artikel 7.51 van de WHW).

Het voorstel van de VVD en D66 (in overleg met LKvV en ISO) voor studenten die een fulltime bestuursjaar vervullen, is:

1. het mogelijk maken dat deze studenten zich kunnen laten uitschrijven
2. daardoor geen collegegeld hoeven te betalen (immers waarom betalen voor iets dat je niet krijgt (onderwijs))
3. een intentieovereenkomst te laten sluiten met de betreffende instelling, waaruit blijkt dat de student welliswaar niet ingeschreven staat, maar wel verbonden is aan de instelling
4. de instelling beslist of de student gebruik kan maken van het profileringsfonds van de instelling
5. de intentieverklaring geeft de student recht op het gebruik maken van de volgende studiefaciliteiten: studentenhuysvesting en collegegeldkrediet/sociaal leenstelsel.

Voordelen

- studenten die geen onderwijs volgen hoeven hier ook niet meer voor te betalen
- studenten die een jaar hun studie stilzetten voor een bestuursfunctie worden niet harder getroffen dan studenten die om een andere reden hun studie een jaar stilzetten (en zich wel kunnen uitschrijven)
- ook de overheid hoeft studenten die geen onderwijs volgen niet te bekostigen (tellen niet mee in macrobekostiging)
- het aantal studenten dat bereid is een bestuursjaar te vervullen, en daarmee bij te dragen aan het studieklimaat en/of medezeggenschap, neemt toe
- de instellingen bepalen voor welke functies zij een intentieverklaring willen afsluiten en/of hun profileringsfonds beschikbaar willen stellen (geen extra bureaucratie voor de overheid)
- de regeling gaat uit van de principes:
 - i. studeren en ook besturen is een investering in je eigen toekomst (bestuursjaar kost meer dan bijdrage uit profileringsfonds oplevert)
 - ii. je hoeft niet te betalen voor iets dat je niet krijgt (onderwijs)
 - iii. profijtbeginsel: instellingen hebben baat bij gunstig studieklimaat en medezeggenschap, zij kunnen dit betalen uit profileringsfonds.

Randvoorwaarden

- studenten die kiezen voor uitschrijven en een intentieovereenkomst volgen dat jaar geen onderwijs en doen geen tentamens.
- Het studentenreisrecht geldt niet voor deze groep

- De instelling bepaalt voor welke functies zij een intentieovereenkomst aanbieden en of deze functies ook een tegemoetkoming uit profileringsfonds krijgen.
- Een intentieovereenkomst betekent dus niet altijd een bijdrage uit het profileringsfonds. Deze studenten kunnen gebruik maken van studentenlening om in hun levensonderhoud te voorzien.

Vragen aan de Staatssecretaris

1. Kan de Staatssecretaris aangeven wat de financiële consequenties zijn van dit voorstel? Hoeveel bespaart de rijksoverheid bijvoorbeeld wanneer deze studenten niet meer bekostigd hoeven te worden? En weegt dit op tegen het bedrag dat het Rijk 'misloopt' wanneer er minder langstudeerders zijn?
2. Welke aanpassingen zijn er nodig in de WHW en de Wet Studiefinanciering om dit voorstel mogelijk te maken? En zijn er nog andere wetten die het inschrijvingsvereiste hanteren?
3. Welke consequenties heeft het dat er een 'extra' categorie studenten ontstaat (niet ingeschreven, wel verbonden) voor het DUO. Is het mogelijk deze nieuwe categorie aan te laten sluiten bij een al bestaande categorie binnen DUO (geen stufi, geen OV, wel leenfaciliteit)?
4. De Staatssecretaris heeft in zijn antwoorden op de schriftelijke inbreng van de VVD bij de langstudeerregeling aangegeven dat hij meer aanspraak op het profileringsfonds verwacht en meer administratieve rompslomp, wanneer collegegeldvrij besturen mogelijk wordt. Kan de staatssecretaris dat nader onderbouwen, aangezien de instellingen ook in dit voorstel zelf de criteria blijven vaststellen voor gebruik van het profileringsfonds?
5. Is de Staatssecretaris bereid nog dit jaar met een voorstel naar de Kamer te komen om Collegegeldvrij Besturen 3.0 mogelijk te maken?

Anne-Wil Lucas, VVD
Boris van der Ham, D66